

ואלה תולדות: דברי ימי בית הספר 1960-2015

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

בית הספר לבריאות הציבור
ורפואה קהילתית
של האוניברסיטה העברית והדסה
ע"ש יוסף ובלה בראון

כנס הדורות

בית הספר לבריאות הציבור ורפואה קהילתית
של האוניברסיטה העברית והדסה
ע"ש יוסף ובלה בראון

יום ה', ט' חשוון, תשע"ו, 22.10.15

פרופ' אורלי מנור

הכנס בחסות:

בשנות ה - 50

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מדינת ישראל עוד לא הייתה בת 12

האוניברסיטה העברית, מעט יותר בוגרת, כמעט בת 35...35

וארגון הדסה מתקרב

לשנתו ה - 48

**Hadassah Medical
Organization**

Hebrew University

Ministry of Health

**South African Zionist
Federation**

WHO

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

באותה תקופה חברו יחד:

**A Special
Project In
Social Medicine
and
Public Health**

במסגרת תכנית זו:

בשנת 1959 - הורחבה המחלקה לרפואה חברתית

בראשות פרופ' סידני קרק ז"ל

בשנת 1960 - נפתחה תכנית ראשונה מסוגה בישראל

- התוכנית למוסמך בבריאות הציבור - MPH

בשנת 1961 הוכרה תכנית ה MPH

ע"י WHO - נרשמה ברשימת בתי

הספר לבריאות הציבור.

קטע מתוך פרוטוקול מועצת הפקולטה לרפואה ישיבה א'
מיום 4.12.60

5. קביעת תואר M.P.H. לבוגרי הקורס לרפואה צבאית

הי"ד מביא לידיעת חברי הפקולטה כי החל מ-25 באוקטובר 1960
תמשיך הקורס לרפואה צבאית בהצלחה מרובה, וכי ישיבת האחרונה של
הפקולטה תיטולת סמלה כדבר התואר הידוע לתלמידי הקורס הסמכות
קודם זכה בה.

קטע מתוך פרוטוקול מועצת הפקולטה לרפואה ישיבה א'
מיום 4.12.60

קביעת תואר M.P.H. לבוגרי הקורס לרפואה צבאית:

הענקת תואר של בוגר - 7 בגד
פניה ליועץ הממלכתי - 1 "
הענקת תואר M.P.H. - 22 בגד, 11 בגד, 21 במצעים.

הי"ד מביא לידיעת חברי הפקולטה כי החל מ-25 באוקטובר 1960
תמשיך הקורס לרפואה צבאית בהצלחה מרובה, וכי ישיבת האחרונה של
הפקולטה תיטולת סמלה כדבר התואר הידוע לתלמידי הקורס הסמכות
קודם זכה בה.

5. קביעת תואר M.P.H. לבוגרי הקורס לרפואה צבאית

הי"ד מביא לידיעת חברי הפקולטה כי החל מ-25 באוקטובר 1960

תמשיך הקורס לרפואה צבאית בהצלחה מרובה, וכי ישיבת האחרונה של

הפקולטה תיטולת סמלה כדבר התואר הידוע לתלמידי הקורס הסמכות

קודם זכה בה.

בשנת 1962 עם סיום הפרויקט המיוחד התאחדו מרכז הבריאות בקרית היובל...

המרכז הוקם ביוזמת מנכ"ל הדסה
פרופ' קלמן מן ז"ל, ב - 1952

דר' מרים גיטלין ז"ל
דר' שרלוט הופ ז"ל
דר' ג'ק מדלי ז"ל

עם המחלקה לרפואה חברתית

של הדסה וביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית

בצוות:

פרופ' סידני קרק ז"ל

דר' אמילי קרק ז"ל

פרופ' גיא סטיוארט

פרופ' ג'ו אברמסון

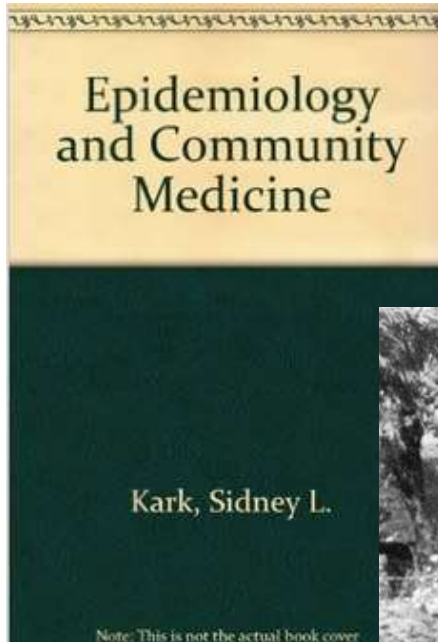
גב' אלינור אברמסון ז"ל

דר' ברט גמפל ז"ל

דר' ג'וליה גמפל ז"ל

המחלקה לרפואה חברתית ניהלה את ההוראה והמחקר, המרכז לרפואה קהילתית בקרית יובל – שטח הפעולה

פרופ' סידני קרק ז"ל ושותפיו
התאימו את המודל הדרום אפריקאי

COPC –

למציאות המקומית

תכניות PROD - CHAD

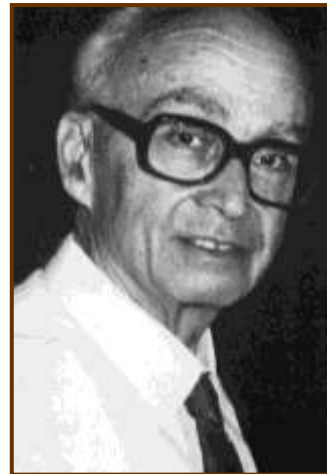
הרחבת הפעילות

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

יחידה לביוסטטיסטיקה

פרופ' אריק פרץ ז"ל

יחידה לאם ולילד

- דר' צבי שמיר ז"ל – מנהל
- דר' מרים גיטלין
- דר' דורותה פלוג

בהמשך – פרופ' חוה פלטי מנהלת
- פרופ' רוזה גופין

חינוך לבריאות

דר' הלן פרידן ז"ל

הרחבת הפעילות

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

פסיכיאטריה קהילתית

פרופ' יצחק לבב

חלוץ המחקר בבריאות
הנפש הקהילתית
וההשלכות הבריאותיות
של השכול

סוציולוגיה

פרופ' אהרון אנטונובסקי ז"ל

אבי תיאורית הסלוטוגנזה

השתתפו בהוראה מומחים ממחלקות אחרות באוניברסיטה וממוסדות אחרים בארץ

אחיות ברפואה חברתית

במרכז הבריאות

- גב' רות אלישקובסקי-הלוי
- גב' חוה קוסובסקי-בוקשפן
- וגם גב' יהודית מוסקוביץ',
- גב' עליזה ולבר, גב' פנינה נווה

במחלקה:

- גב' רחומה פרנקנשטיין-דרוקמן ז"ל
- דר' רבקה ברגמן ז"ל
- גב' שולה מונין ז"ל
- גב' חנה קורצמן
- וגם גב' יעל דוידזון, גב' רות אורפז ז"ל,
- דר' נורית וגנר

בוגר המחזור הראשון של לימודי ה MPH - דר' שמואל וורטסקי - מונה למנהל המרכז הרפואי של הדסה בקרית יובל

המנהלים הבאים:
דר' ברט גמפל ז"ל
דר' חיים גופין
דר' משה שיין - המנהל האחרון של המרכז

ביקור של לאה רבין
במרכז הבריאות
בקרית יובל

ביקור של דיקן ביה"ס
לבריאות הציבור של מדריד
עם נציגות של נשות הדסה

ביקור לימודי של רופאי משפחה מספרד
במרכז הבריאות בקרית היובל

**מאז, תכנית ה- MPH העמידה דורות של
תלמידים ובוגרים אייטש ומאיישים כיום עמדות
מפתח במערכות הבריאות והרווחה ומשפיעים
על בריאות האוכלוסייה בארץ ובעולם.**

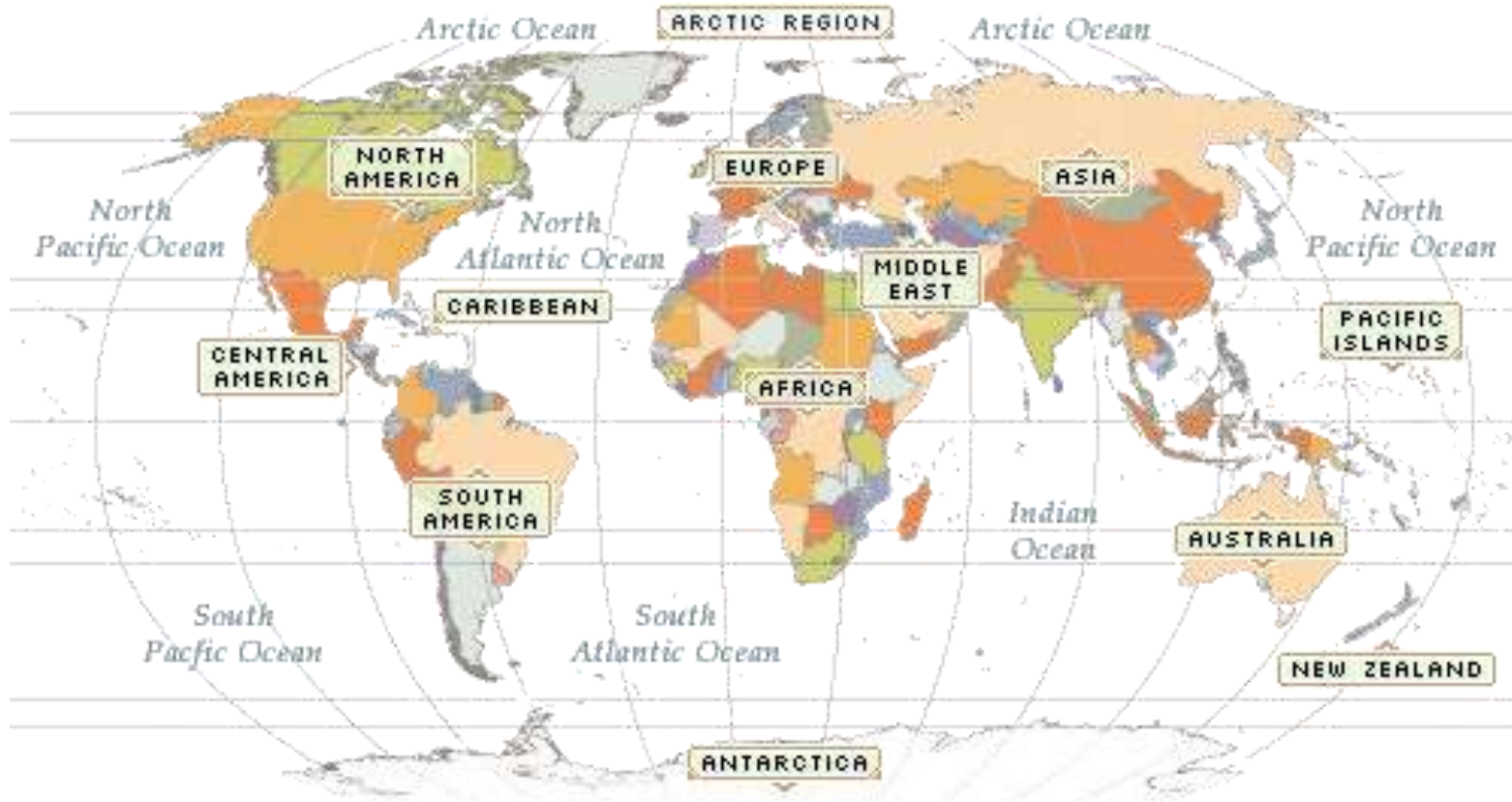

ב- 1970 נוסד הקורס הבינ"ל

IMPH Class of '73

International Master of Public Health 1970-2015

Map View: Robinson Projection

>800 graduates from 90 countries

Reunion 2012

Graduation 2012

International MPH Program – impact

Current Director
Prof. Ora Paltiel

- **A unique Israeli contribution to international health!**
- **Good-Will Ambassadors of Israel.**

A cholera prevention program developed by 2008 IMPH students has been adopted by the Red Cross in Kenya

African graduates served as consultants to the Israeli government to develop training program in health work for Sudanese refugees in Israel.

ובשנת 1977 חברו המחלקות המעורבות, והקימו את

החוג לבריאות הציבור

מבחינה אקדמית יכלול החוג את היחידות:

רפואה חברתית
אקולוגיה רפואית
רפואת תעשיית (בריאות העובד)
בריאות הסביבה
תזונה
ארגון וניהול הטיפול הרפואי

המחלקה לרפואה חברתית

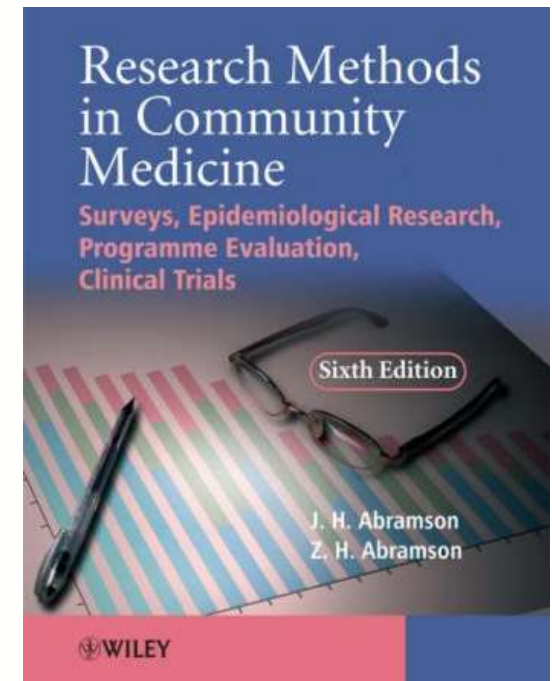
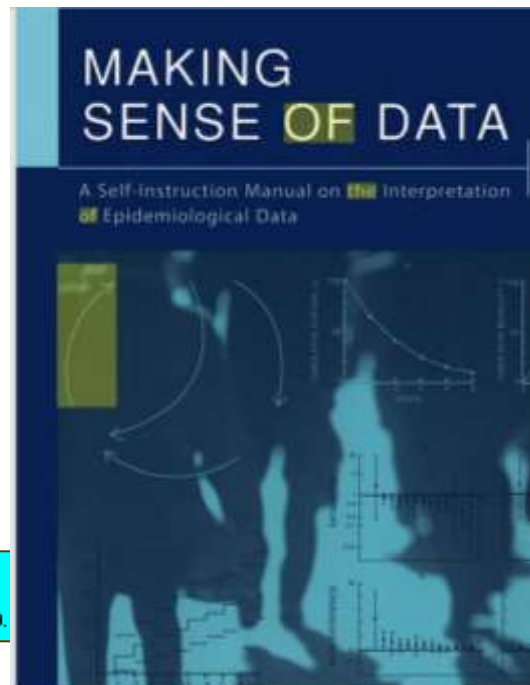
האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מנהל – פרופ' סידני קרק – עד 1981

מנהל – פרופ' ג'ו אברמסון – 1981 – 1990

מנהל – פרופ' ליאון אפשטיין עד 2002

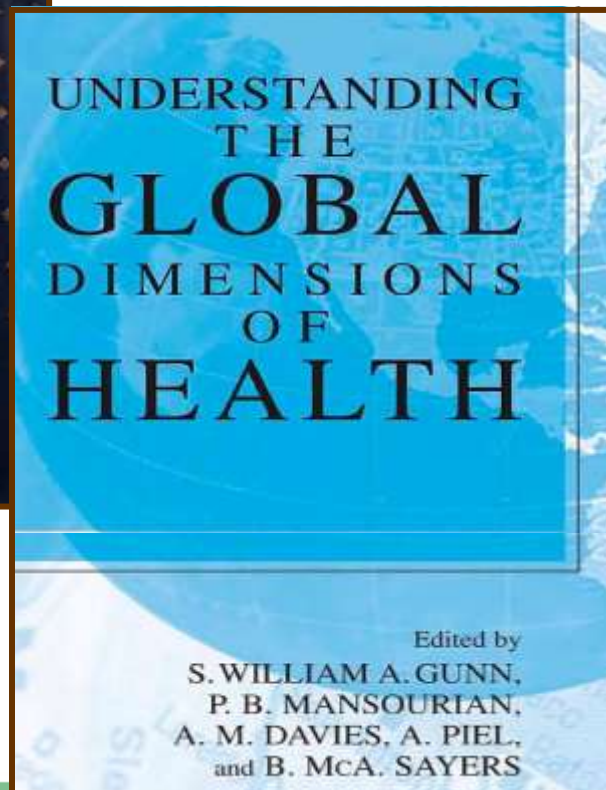

WinPepi PORTAL
Copyright J.H. Abramson, Jan. 17, 2009.

המחלקה לאקולוגיה רפואית

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מנהלים:

– פרופ' מייקל דיוויס

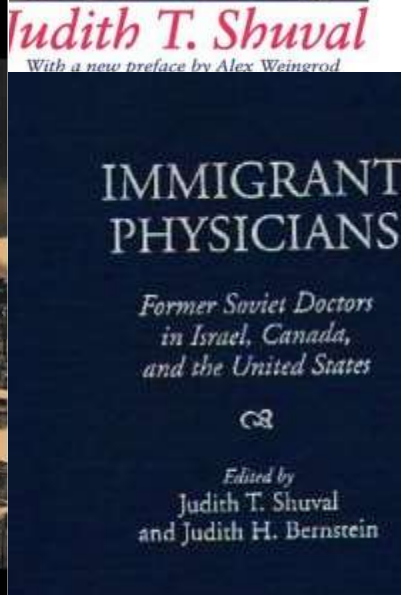
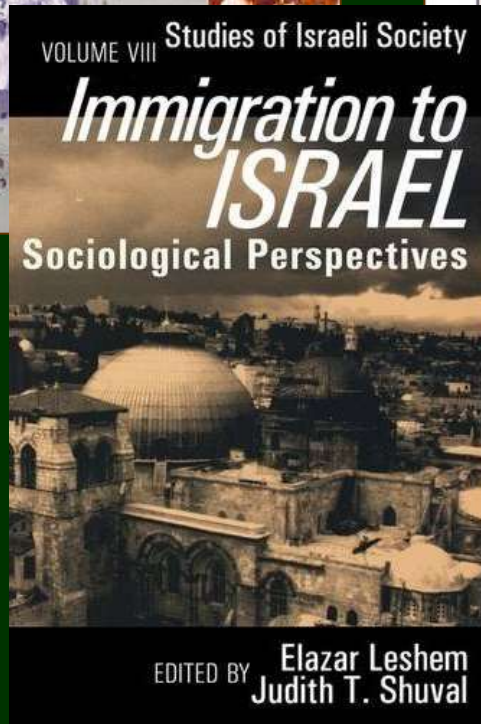
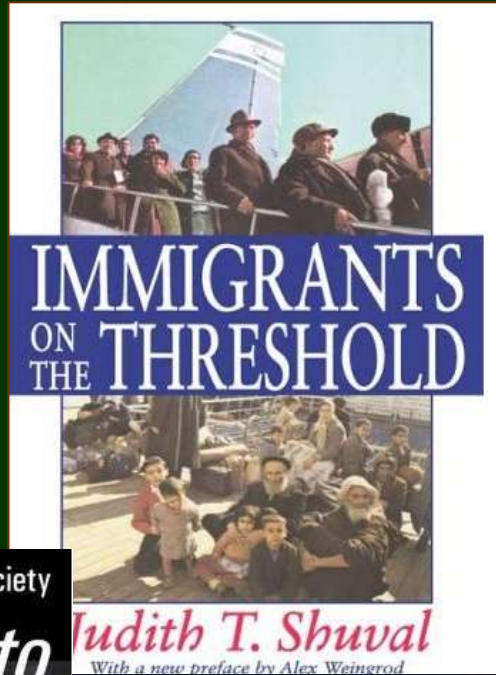
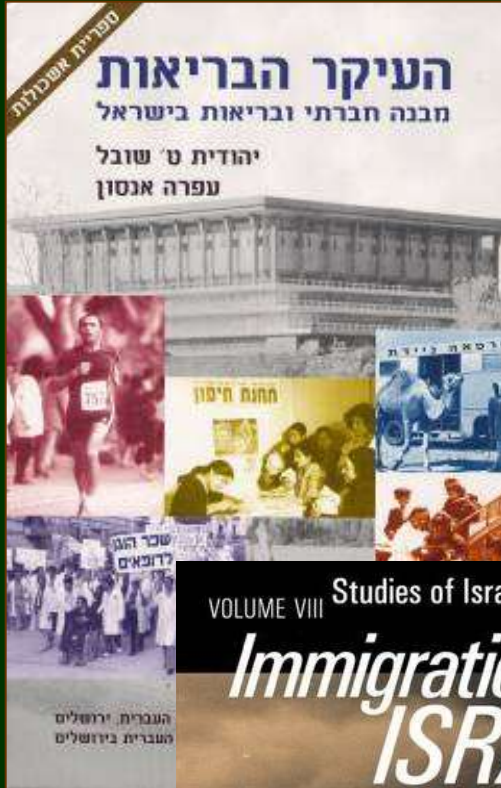
- פרופ' א.א. גונדרס

- דר' סימן טוב חלפון

- דר' מריו ברס

- דר' אבי אלנצוויג ז"ל

סוציולוגיה רפואית

1965	תשכ"ה
שלמה צמח	ספוחת יפה
שלמה דיקמן	ספוחת יפה
קרל פרנקנשטיין	חימר
צבא הגנה לישראל	חימר
<u>יהודית שובל</u>	<u>מדעי החברה</u>
עמוס דה שליט	מדעים מדויקים
יגאל תלמי	מדעים מדויקים
שמואל סטולר	חקלאות
מרדכי סתר	מוזיקה

המחלקה לרפואה תעשייתית (בריאות העובד)

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מנהלים:

פרופ' מ. וסרמן

דר' קורט למש

דר' אנטולי פינס

פרופ' אלי ריכטר

BERNARDINO RAMAZZINI
From the Opera Omnia, Geneva, 1717

DE MORBIS ARTIFICUM
BERNARDINI RAMAZZINI
DIATRIBA

DISEASES
OF
WORKERS

The Latin text of 1713
Revised, with translation and notes

By
WILMER CAVE WRIGHT

Emeritus Professor of Greek in
Bryn Mawr College.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
CHICAGO · ILLINOIS
1940

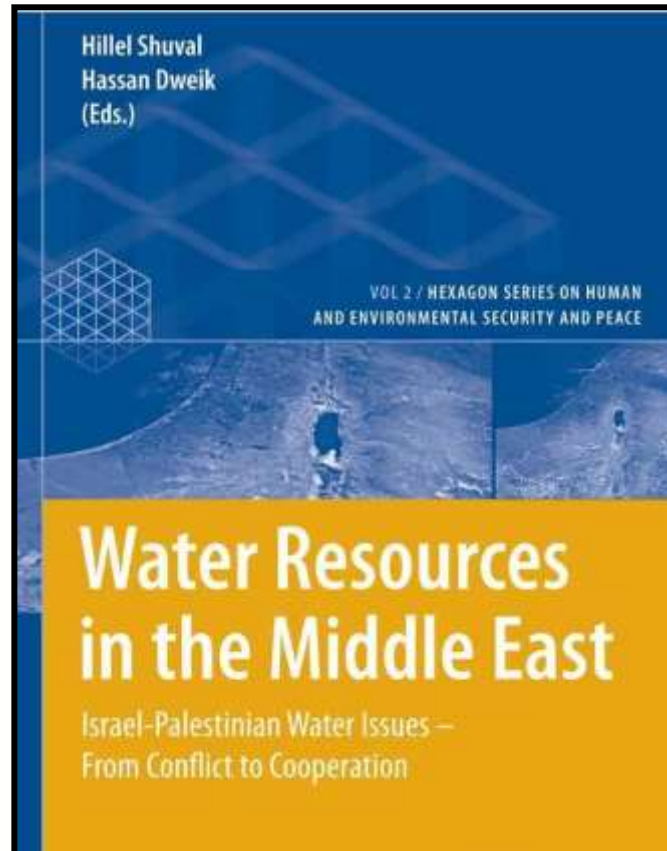
המחלקה לבריאות הסביבה

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

פרופ' הלל שובל ז"ל

המחלקה לתזונה (ולמטבוליזם האדם)

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מנהלים:

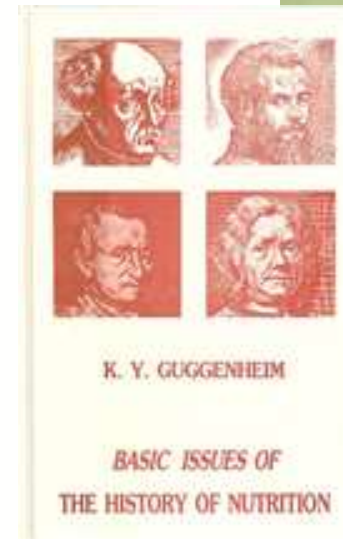
פרופ' יחיאל קארל גוגנהיים ז"ל (1949-1974)

פרופ' נתן קאופמן ז"ל

פרופ' יעקב בר-תנא

פרופ' אליוט בארי

תזונת
האדם

יחיאל קארל גוגנהיים

הוצאת ספרים גישה ייל סטנפורד, האוניברסיטה העברית, ירושלים

ארגון וניהול הטיפול הרפואי

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

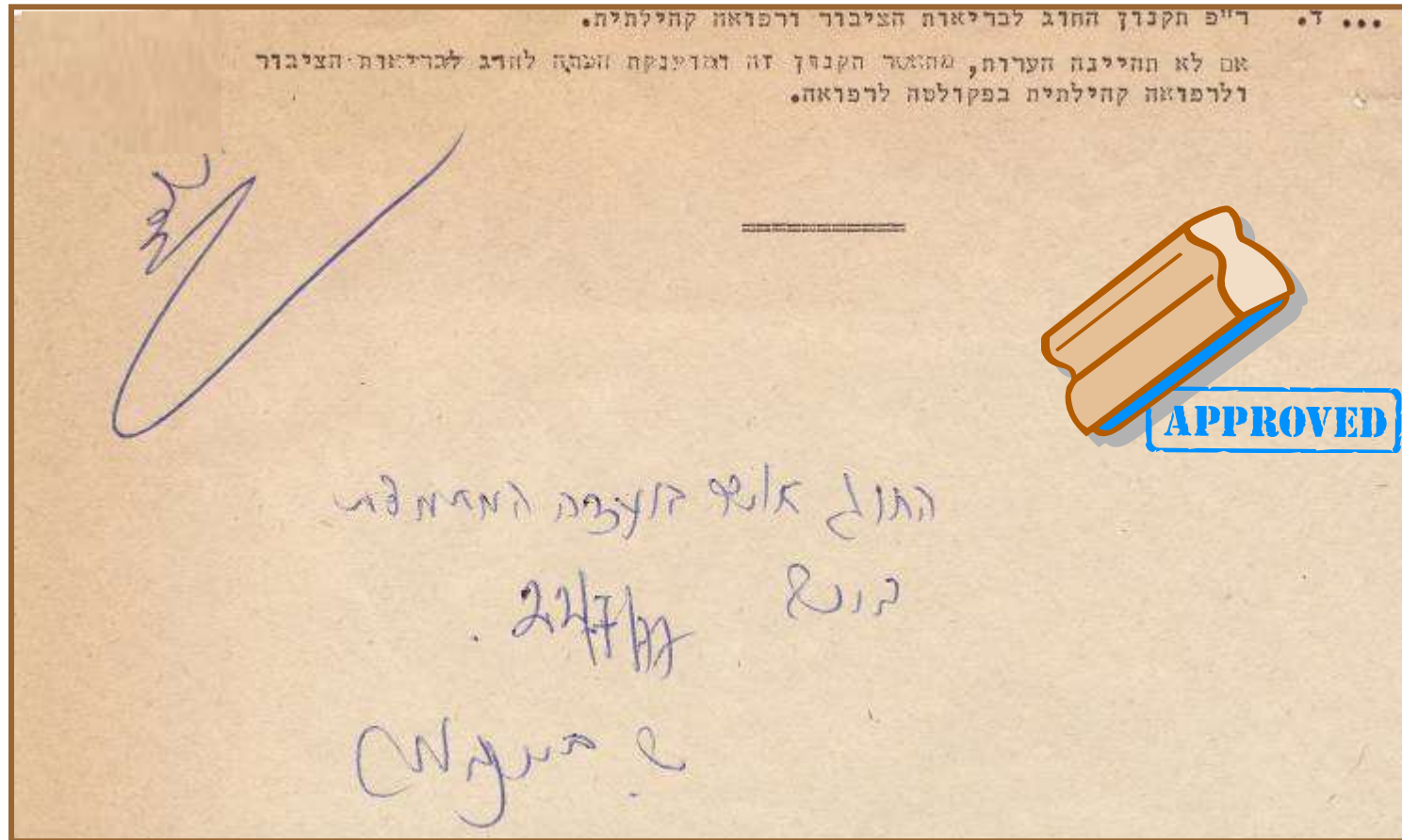
אויש ע"י מנהלי בית החולים הדסה

בית הספר לבריאות הציבור ורפואה קהילתית של האוניברסיטה העברית והדסה ע"ש בראון

קיומו של החוג אושר

בוועדה המתמדת של האוניברסיטה

בשנת 1981 הוקם ביה"ס וקבל את שמו

בית הספר לבריאות הציבור ורפואה קהילתית

האוניברסיטה העברית בירושלים

THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

הדקטור

הקמת בי"ס לבריאות הציבור

הועדה המתמדת בישיבתה ביום 16.11.79 דנה בנושא הקמת בי"ס לבריאות
הציבור וקיבלה פה אחד החלטות שהובאו לאישורו של הסינט בישיבתו
ביום 6.2.80.

מנהלי ביה"ס לבריאות הציבור

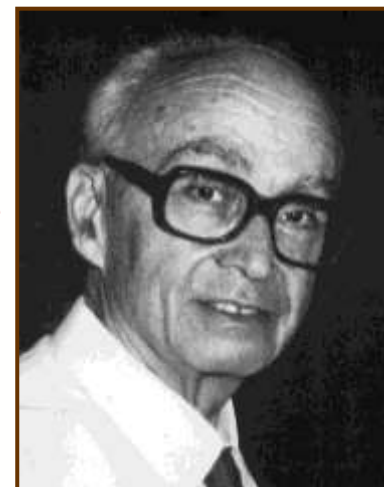
האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

פרופ' מייקל דייוויס

המנהל הראשון
פרופ' אריק פרץ ז"ל

פרופ' צ'ארלס גרינבלט

מנהלי ביה"ס לבריאות הציבור

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

פרופ' אלישבע שמחן

פרופ' חוה פלטי

מנהלי ביה"ס לבריאות הציבור

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

פרופ' אליוט בארי

פרופ' ליאון אפשטיין

פרופ' יחיאל פרידלנדר

פרופ' יהודה ניומרק

פרופ' אורלי מנור

פרופ' שמואל שפירא

הסגל המנהלי של בית הספר

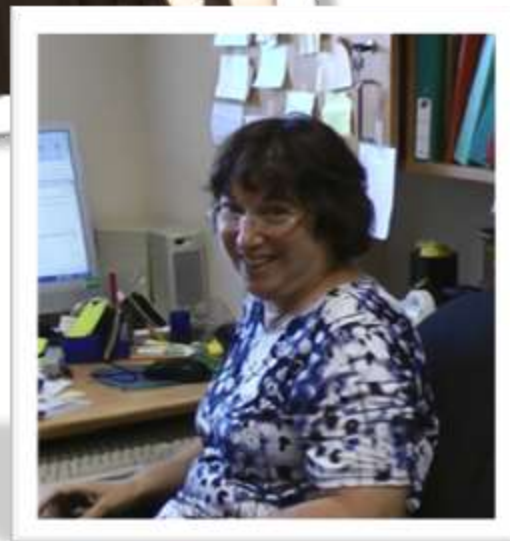
האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מרכזי תכנית המוסמך

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מר דב פלס ז"ל
דר' רוני שטרקשל
דר' מריו ברס
דר' חיים גופין
דר' רונית זינרייך

הרחבת השותפים מבית

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מרכז קוסל
פרופ' הלל רסקין ז"ל

- מרכז קובין למחלות טרופיות
- רפואת שיניים קהילתית
- רפואת המשפחה

חשיבה אסטרטגית של סגל ביה"ס - שנת 2000

יעוד:

ביה"ס לבריאות הציבור ורפואה קהילתית שואף לשיפור הרווחה הפיסית, הנפשית והחברתית של האוכלוסייה בישראל ומחוצה לה, תוך מחויבות:

- למצוינות בפעילות אקדמית רב תחומית
- למעורבות בעיצוב מדיניות המשפיעה על בריאות
- לפיתוח מנהיגות מקצועית איכותית

חשיבה אסטרטגית של סגל ביה"ס - שנת 2000

מחויבות:

למצוינות בפעילות אקדמית רב תחומית

• הוראה

• מחקר

• שירות

מגמות במסגרת תואר מוסמך בבריאות הציבור MPH:

- חינוך לבריאות והתנהגות בריאותית (1984)
- מנהל וכלכלת בריאות (1984)
- מסלול בחינוך גופני (1983-2000)
- אפידמיולוגיה וביו-סטטיסטיקה
- אם וילד
- קידום בריאות (2000)
- התמחות בבריאות וסביבה (2015)

התפתחויות בתכנית הלימודים

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מגמות במסגרת תואר מוסמך בבריאות הציבור MPH:

- חינוך לבריאות והתנהגות בריאותית (1984)

- מנהל וכלכלת בריאות (1984)

- מסלול בחינוך גופני (1983-2000)

- אפידמיולוגיה וביו-סטטיסטיקה

- אם וילד

- קידום בריאות (2000)

- התמחות בבריאות וסביבה (2015)

Think tank in the Jerusalem Forest

תכניות נוספות:

- תואר דוקטור לפילוסופיה PhD
- מוסמך באפידמיולוגיה קלינית MSc (1999)
- מסלול משולב לתואר ברפואה ובבריאות הציבור MD-MPH (2003)
- מוסמך בניהול וכלכלת בריאות MHA (2010)
- מוסמך בבריאות ציבור וטרינרית MVPH (2014)

מסלול לימודי MPH ללא תיזה (1996)

רבים מהסטודנטים מצטיינים ועל כך מוענקים להם פרסים ומלגות הן של בית הספר ושל הפקולטה

חתימה על אמנת קמפוס נקי מעישון תוצר של סדנא מסכמת בבריאות הציבור תשע"א

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

בית הספר לבריאות הציבור ורפואה קהילתית של האוניברסיטה העברית והדסה ע"ש בראון

החוג לרפואת המשפחה

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

- הוראה לסטודנטים לרפואה- אדם ורפואה, רוטציה חובה בשנה שישית.
- הוראה פרטנית בקליניקה.
- קורס דיפלומה אוניברסיטאי- **למתמחים מכל הקופות ולרופאים כללים.**
- קורס הכנה ארצי למבחן שלב ב'.
- לימודי המשך של מחוז ירושלים.

חשיבה אסטרטגית של סגל ביה"ס - שנת 2000

מחויבות:

למצוינות בפעילות אקדמית רב תחומית

קרנות מחקר:
32 מיליון ש"ח
ולמעלה מ-90 מאמרים
ופרסומים בשנה.

• הוראה

• מחקר

• שירות

תחומי המחקר בבית הספר מכסים את כלל הספקטרום של האורגניזם הביולוגי החל מהרמה הגבוהה-חברה, תרבות, פערים בבריאות, שרותי הבריאות, מדיניות, ניהול וכלכלה עבור דרך מדדי בריאות ומנבאים של תוצאי בריאות ברמת הפרט, ניסויים קליניים, מחקרים אפידמיולוגיים להבנת מכניזמים ועד לרמה הנמוכה המולקולרית- מחקרים גנטיים.

המחקרים מכסים את כלל מהלך החיים במגוון נושאים (מחלות קרדיו-ווסקולריות, סרטן, התנהגויות בריאות והתמכרויות) ומערכי מחקר (מחקרי קוהורט, ניסוי-בקרה, מחקרים כמותניים ואיכותניים).

סקר הילודה הירושלמי - JPS

- מחקר מעקב אחר כל התינוקות שנולדו בירושלים 1964-1976. כ-90,000 תינוקות והוריהם.
- בוחן את הקשר בין מאפיינים של תחילת החיים ותוצאים בגילאים מאוחרים.
- משקל האם טרם ההיריון ובמהלכו קשור למשקל הצאצא בגיל 30.

מחקר ה - LRC (Lipid Research Clinic)

- מחקר בנושא גורמי סיכון קרדיו-ווסקולריים בקרב צעירים במימון ה - NIH.
- החל בשנות ה - 70 בניהולם של פרופ' יחזקאל שטיין ז"ל ופרופ' שלמה אייזנברג ז"ל.
- בין 1976-1979 נבדקו כ - 8600 צעירים בני 17 מירושלים ומדגם של הוריהם. בהמשך נבדקו המשתתפים בגילאים מאוחרים יותר.
- בין הממצאים של הסיבוב האחרון רמת השכלה- מנבא חזק לטרשת עורקים (יותר מכולסטרול, מלחץ דם ומסכרת).

B-cell non-Hodgkin Lymphoma: A Collaborative Case-Control Study in Israel and the West Bank

Susceptibility to Infection and Non-Hodgkin Lymphoma

MERC

מרכז מצוינות למחקר בחקלאות, בריאות וסביבה

מתמקד בפעילות החקלאית
והשפעותיה על בריאות האדם.

אורה פלטיאל, רונית קלדרון, חגי לוי, אורלי מנור

HUCEAEH

The Hebrew University Center of Excellence
in Agriculture and Environmental Health

הקרן לבריאות וסביבה
Environment and Health Fund

חשיפתן של נשים הרות וילודיהן למזהמים סביבתיים

אורלי מנור, עמיר שמואלי, אורה פלטיאל, רונית קלדרון, ורד קאופמן-שריקי, אריה בן יהודה, מיכל קריגר, ויסאם אבו אחמד, אהוד הורביץ, אלעד חרץ

“Israel’s efforts over the past decade have developed one of the most sophisticated programmes to monitor the quality of care in primary care across OECD countries.”

חשיבה אסטרטגית של סגל ביה"ס - שנת 2000

מחויבות:

למצוינות בפעילות אקדמית רב תחומית

• הוראה

• מחקר

• שירות ושיתוף

שרות ופעילות חברי סגל בית הספר בוועדות ופורומים לאומיים

- **הובלה וחברות במועצות הלאומיות:** בריאות הקהילה, קידום בריאות, בריאות העובד, בריאות האישה, בריאות הילד ופדיאטריה וכד'
- **הובלת רשת ערים בריאות**
- **נציגות מתמשכת בוועדת סל הבריאות**
- **הובלה וחברות באיגודי רופאים- איגוד רופאי משפחה, איגוד רופאי בריאות הציבור, הר"י**

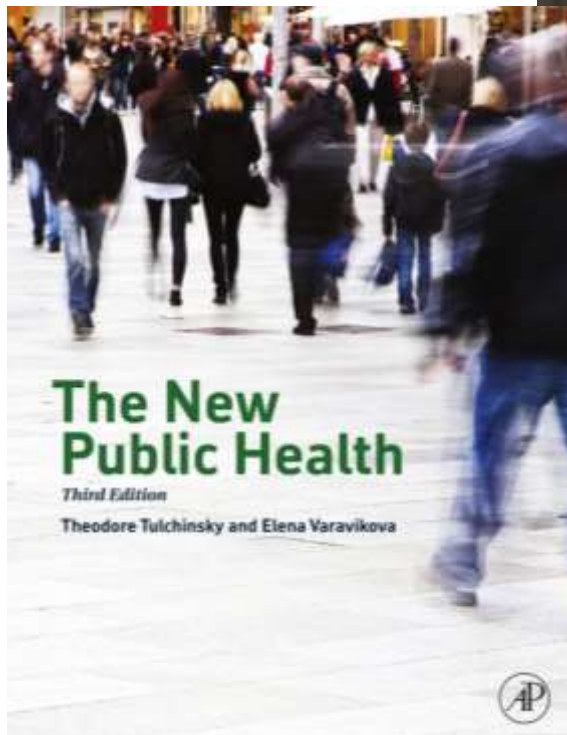
שיתוף הידע שנצבר בבית הספר עם גורמים ברחבי העולם

- Visiting Faculty Program

סיוע בהקמת בתי ספר לבריאות הציבור במזרח אירופה

Collaborating Center for Capacity
Building in Public Health

פרופ' תד טולצ'נסקי
"שר החוץ"

שותפים מבחוץ

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

- King's Fund COPC package
- George Washington University – School of Public Health & Health Services

COPC and other courses around the globe

קורסים וסדנאות בינלאומיים בבית הספר

ביקור משלחת מסין

סדנא למדינות הבלקן

בית הספר
לבריאות הציבור ורפואה קהילתית
של האוניברסיטה העברית והדסה
בשיתוף עם נבילה ר. כראון
The Joseph H. and Belle R. Brody
Hebrew University
School of Public Health
and Community Medicine

ביקור משלחת ממולדובה

כנסים בבית הספר

יום מחקר

כנס מלריה

כנס בריאות האישה

כנס גמילה מעישון

הובלה של מוסדות וכנסים בינלאומיים

President
International
Society for Priority
Setting in Health
Care 2010-2013

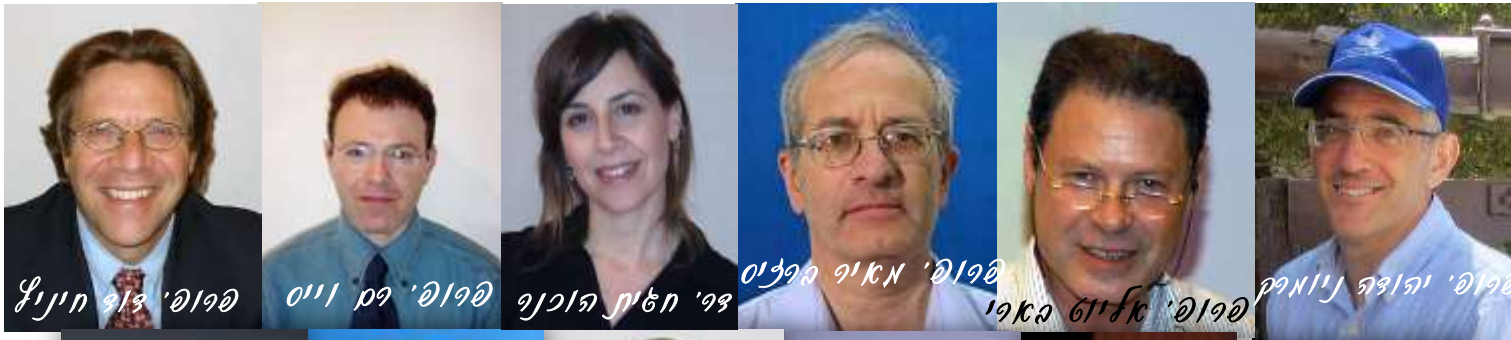

Risk Adjustment
Network

כנס דיקנים לבריאות הציבור 2015

סגל ביה"ס כיום

תודות